

Datum: 2024-02-27

Dnr: KSON 2024-108

Direktionen 2024-04-25

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Handläggare: Cecilia Lindelöf

Information om föräldrastödprogram Lilla ABC

Förslag till beslut

Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje noterar informationen till protokollet.

Ann-Sophie Holgersson
Förbundsdirektör

Sammanfattning

Ärendet är information avseende forskningsprojektet Lilla ABC, föräldrastödsprogram för föräldrar med barn 12-24 månader. Ett forskningsprojekt initierat av Barnhälsovårdsenheten i Region Stockholm och Karolinska institutet som bedrivs i samverkan mellan Tiohundra AB:s barnvårdscentral (BVC) och Öppna förskolan i Familjens hus i Norrtälje.

Syftet med programmet är att stärka föräldraförmågor samt främja barns hälsa och utveckling.

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Postadress:

Box 801

761 28 Norrtälje

E-post: registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se

Telefon: 0176-710 00 (Norrtälje kommuns växel)

Hemsida: <http://kson.norrtalje.se>

Besöksadress:

Rubingatan 2

Norrtälje

Beskrivning av ärendet

Lilla ABC, föräldrastödsprogram för föräldrar med barn 1-2 år är ett forskningsprojekt initierat av Barnhälsovårdsenheten i Region Stockholm och Karolinska institutet. Grunden för Lilla ABC utgår från kunskap och forskning inom utvecklingspsykologi, positiv psykologi, social inlärningsteori och anknytningsteori. Programmet bygger på kognitiv beteendeterapi (KBT).

Tiohundra ABs barnavårdcentral (BVC) i Familjens hus blev utvalda att få delta i Lilla ABC för föräldrar till barn 12–24 månader. Ett forskningsprojekt initierat av Barnhälsovårdsenheten i region Stockholm och Karolinska institutet. Deltagandet är i samverkan med BVC och Öppna förskolan i Familjens hus. Förskollärarna har tillsammans med två barnsjuksköterskor gått gruppledarutbildning och parallellt genomfört föräldragruppträffar

I samband med förvaltningens redovisning av årlig avtalsuppföljning (2023-06-08 § 69) uppkom intresse från direktionen att bli vidare informerade om verksamheten.

Barns hälsa och utveckling kan främjas genom att stärka och stödja föräldrar. Det universella programmet ABC (Alla Barn i Centrum) för föräldrar till barn mellan tre och tolv år har visat sig ha positiva effekter på föräldrars tilltro till den egna föräldraförmågan, föräldrastrategier och barns välbefinnande. *Lilla* ABC är anpassat till föräldrar med barn mellan ett och två år, med fokus på emotionell reglering och trygga relationer. Region Stockholms Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) har fått uppdraget att utvärdera Lilla ABC för att undersöka programmets effekter på föräldrar och barn för att utveckla ett evidensbaserat föräldrastödsprogram under småbarnstiden.

Utvärderingen är en randomiserad kontrollerad studie som görs i samarbete med BVC-mottagningar inom Region Stockholm och kommunala verksamheter eller civilsamhälle inom Stockholms län.

Gruppledarna (en från BVC och en från kommun eller civilsamhälle) får fyra dagars utbildning och regelbunden handledning. Uppföljningen sköter forskarteamet och pågår tills barnen fyller tre år då den sista enkäten ska fyllas i av föräldrarna.

Föräldrar med barn 12–24 månader som är inskrivna på BVC i Familjen hus har under projektets tid blivit erbjudna att medverka i forskningsstudien

Lilla ABC. Hittills har 93 föräldrar rekryterats till studien. En ny rekrytering till vårens träff har påbörjats. Studien startade i september 2022 och avslutas den 30 maj 2024. Därefter sker en analysperiod där forskarna utvärderar material från projektet.

Gruppledarparen har haft 3 föräldragrupper var, Lilla ABC med 4 träffar med teman som Barn är olika, Att vara tillsammans, Hantera olika känslor och Trygga relationer. Efter träffarna har förskollärarna tillsammans med föräldrar och barn fikats och fortsatt samtala om de som berört de olika teman.

I uppföljningen av projektet i Norrtälje tillsammans med personalen har det framkommit att gruppledarna upplever att projektet flutit på enligt planerat och att metodhandledningstillfällena har utvecklat personalen som gruppledare. Kursmaterialet har varit tydligt och begripligt samt gruppträffarna har medfört givande diskussioner med föräldrarna. Svårigheter som uppkommit har varit rekrytering av föräldrar till studien. Flera föräldrar har fallit bort då rekryteringsprocessen har varit svår med samtycken och enkäter som måste fyllas för underlag till forskningsstudien samt att det har varit en del tekniska problem med den digitala plattformen. I vissa fall har föräldrar tackat ja men sedan fått ändrade planer och hoppat av i sista sekund när gruppträffarna ska börja. Ett annat dilemma har varit att få föräldrarna att fortsätta fylla i uppföljningsenkäterna efter att träffarna/ digitala föreläsningarna är gjorda.

Ekonomiska konsekvenser

KSON har inte haft ökade kostnader relaterat till forskningsprojektet. Samtliga kostnader täcks hittills av statliga medel.

Effekter för sammanhållen hälso-, sjukvård och omsorg.

Projektet har fokus på samverkan, och samverkan generellt är en potential till att utveckla en strukturerad gemensam bild av föräldrastödsarbete och mellan verksamheter som arbetar med tidiga insatser till barn och unga i en kommun.

Barnperspektiv

Projektet stärker barn- och föräldraperspektivet genom ett generellt föräldrastöd som är tillgängliga, utgår från en normalitet och ett bra sätt att fånga upp behov utöver öppna förskolor, mödravårdsenheter samt barnavårdscentraler. Innehållet och materialet i Lilla ABC genomsyras av ett perspektiv på jämlikhet och jämställdhet samt FN:s barnkonvention om barns rättigheter.

Förvaltningens synpunkter

Projektet påbörjades hösten 2022 och beräknas pågå till och med 2024 för att kunna följa eventuella effekter för föräldrar och barn. För att åstadkomma ett så gott resultat som möjligt är en löpande uppföljning och utvärdering av forskningsprojektet nödvändig. Förvaltningen kommer ta del av utvärderingen som Region Stockholms Centrum för epidemiologi och samhällsmedicin (CES) ska göra.

Beslut skickas till

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Tiohundra AB (registrator@tiohundra.se)